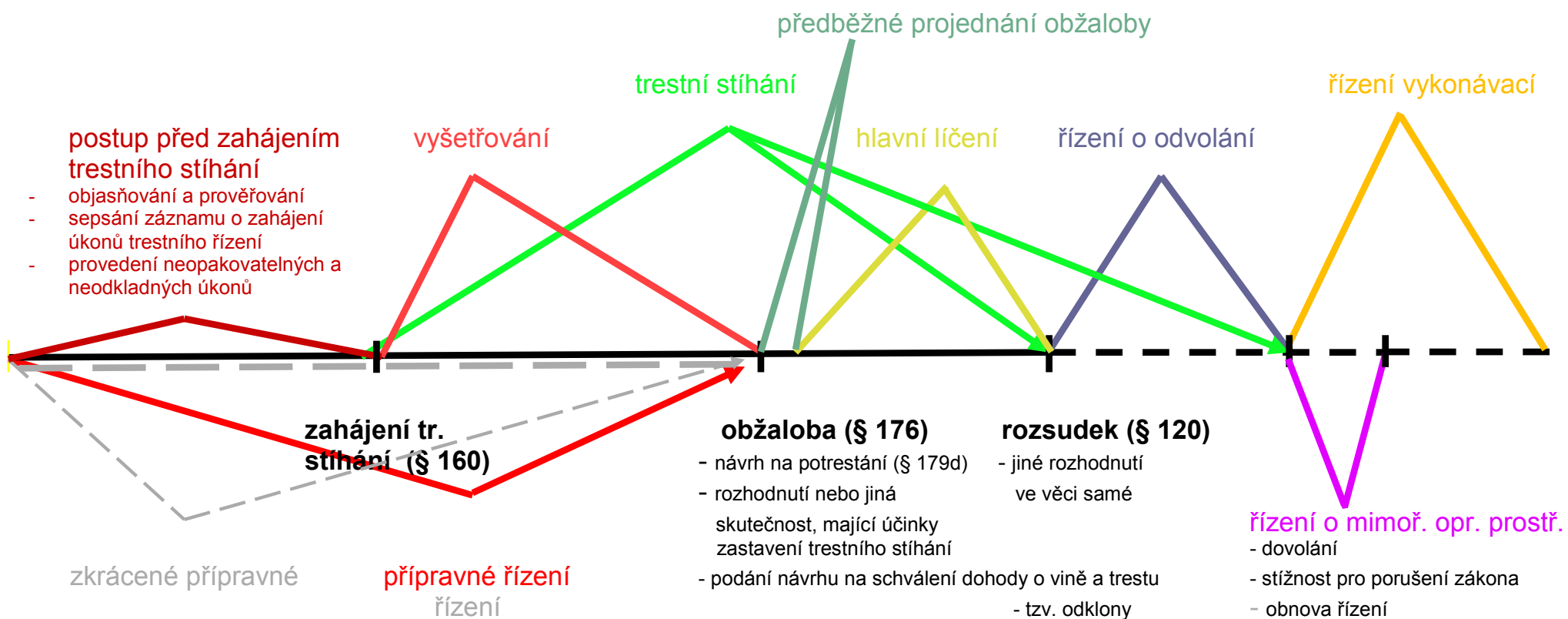

Předsoudní stádium trestního řízení

Přednáškou provází J. Provazník

Základy trestního práva procesního

Průběh českého trestního řízení

Stadia trestního řízení

- přípravné řízení
- předběžné projednání obžaloby
- hlavní líčení
- opravná řízení
- vykonávací řízení

Přípravné řízení

- první stadium trestního řízení
- probíhá zde dokazování v rozsahu nutném pro rozhodnutí, jak má řízení dále pokračovat
- probíhají zde zajišťovací úkony, aby mohl být dosažen účel trestního řízení
- 2 fáze
 - prověřování
 - vyšetřování

Smysl přípravného řízení

- přípravné řízení slouží OČTŘ k náležitému objasnění věci a učinění úsudku o tom, zda:
 - byl spáchán skutek
 - skutek je trestným činem
 - kdo skutek spáchal
 - trestní odpovědnost dosud nezanikla
 - není překážka trestního stíhání toho, kdo čin spáchal, a jeho postavení před soud
 - je důvodné postavit toho, kdo skutek spáchal, před soud (tj. není na místě věc vyřešit jinak)
- již v přípravném řízení by rovněž OČTŘ měly zjišťovat, zda byl trestným činem někdo poškozen a uplatní-li poškozený nárok na náhradu škody, nemajetkové újmy či na vydání BO, zda a v jaké výši je tento nárok důvodný

Funkce přípravné řízení

- vyhledávací
- filtrační
- fixační
- odklonná

Funkce vyhledávací

- cílem je vyhledat všechny poznatky nutné pro další postup

OČTŘ

- poznatky o tom, že je podezření, že byl někde spáchán trestný čin
- poznatky nutné proto, aby mohlo toto podezření být potvrzeno, či vyvráceno
- tyto poznatky pak předurčují rozhodnutí v přípravném řízení (zda bude věc odložena nebo zahájeno trestní stíhání; zda bude podána obžaloba či zda bude trestní stíhání zastaveno atd.)

- přípravné řízení poskytuje pro sběr těchto poznatků potřebný

procesní rámec

- pravidla pro vyhledávání a zajišťování důkazů -> nutné, aby důkazů následně mohlo být použito i dále v řízení
- v rozsahu nutném pro rozhodnutí o dalším průběhu přípravného řízení i provádění a hodnocení důkazů

Funkce filtrační

- slouží k vyloučení neopodstatněných případů
 - již v přípravném řízení by měly být identifikovány případy, v nichž o žádné podezření ze spáchání trestného činu nejde, a tudíž by stavění pachatele před soud nebylo důvodné
 - -> oddělení „zrna od plev“
 - filtrační funkce se uplatní jak před zahájením trestního stíhání, tak po něm
 - v jakémkoliv bodě průběhu přípravného řízení může být zjištěno, že se nestal skutek, není trestným činem, nespáchal jej obviněný (podezřelý) či trestnost činu zanikla (např. zjistí se, že jej udal skutečný pachatel, aby od sebe odvrátil pozornost)
- veřejný zájem je stejně tak na tom, aby před soud byli stavěni jen pachatelé, jako aby před něj nebyl stavěn nikdo nevinný
 - filtrační zásada slouží k tomu, aby před soud byli stavěni jen ti, u nichž je to důvodné
 - není o nic méně žádoucí výsledek, je-li již v přípravném řízení zjištěno, že se trestný čin nestal či jej nespáchal obviněný, než když se důvodnost podezření proti němu potvrzuje

Funkce fixační

- fixace skutkového a důkazního stavu pro potřeby zejména veřejné žaloby
 - aby státní zástupce měl šanci u hlavního líčení uspět, má-li za to, že je postavení před soud obviněného důvodné, musí mít vytvořeny podmínky proto, aby soud přesvědčil o vině obviněného stejně tak, jako je o ní přesvědčený on
- přípravné řízení vytváří procesní rámec nejen zjištění skutkového stavu, ale i použitelnosti důkazů před soudem
 - souvisí s vyhledávací funkcí
 - nejde však jen o to, aby se státní zástupce dozvěděl pravdu, nýbrž i o to, aby ji byl před soudem schopen prokázat zákonným způsobem
 - i když budou relevantní skutečnosti řádně vyhledány, ale v důsledku vadného postupu nebude možno u hlavního líčení o nich použít důkazy, výsledek je stejný, jako kdyby vyhledány nebyly

Funkce odklonná

- již v přípravném řízení vyhledávají OČTŘ vhodné případy k použití tzv. odklonů
- odklony míníme (v užším slova smyslu)
 - podmíněné zastavení trestního stíhání
 - narovnání
 - odstoupení od trestního stíhání mladistvého
 - podmíněné odložení podání návrhu na potrestání
- je-li využito odklonu, je tím věc zásadně vyřízena s konečnou platností a nedostane se vůbec před soud
 - s výjimkou podmíněného zastavení tr. stíhání a podmíněného odložení podání návrhu na potrestání, kde je zkušební doba
 - k odklonům blíže v dalším semestru

Základní zásady v přípravném řízení

- zahájení na základě zásad oficiality a legality
- přípravné řízení je **neveřejné**
- zpravidla je **písemné**
- právo na obhajobu od zahájení trestního stíhání
 - předtím má při podání vysvětlení každý právo na právní pomoc advokáta (§ 158 odst. 5)
- základní zásady dokazování se uplatňují v plném rozsahu
- zásada kontradiktornosti ve zvláštní podobě
 - právo seznámit se spisem a reagovat na jeho obsah
 - v řízení před soudem, účastní-li se jej obviněný i státní zástupce

Formy přípravného řízení

- „standardní“ přípravné řízení
- zkrácené přípravné řízení
- „rozšířené“ přípravné řízení

Zkrácené přípravné řízení

- Podmínky:
 - TČ v příslušnosti okresního soudu v prvním stupni
 - TČ s horní hranicí trestní sazby nejvýše 5 let
 - podezřelý byl přistižen při činu či bezprostředně po něm nebo je důvodné očekávat, že bude možné postavit podezřelého před soud ve lhůtě 14 dní
- Důsledky:
 - policejní orgán postupuje jako při prověřování, zajišťovací úkony smí učinit jen, jsou-li neodkladné nebo neopakovatelné úkony
 - podezřelý má stejná práva, jako obviněný
 - trestní stíhání se zahajuje až doručením návrhu na potrestání soudu

„Rozšířené“ přípravné řízení

- zvláštní ustanovení o vyšetřování některých činů (§ 168 TŘ)
- Podmínky
 - tam, kde je v prvním stupni příslušný krajský soud
- Důsledky:
 - obecně se po zahájení trestního stíhání postupuje jako při standardním vyšetřování
 - policejní orgán není vázán omezeními pro výslech svědků
 - lhůta šesti měsíců pro skončení vyšetřování

Úkoly policejního orgánu v přípravném řízení

- hlavní aktér
 - fakticky vykonává většinu úkonů prověřování i vyšetřování
- postupuje z vlastní iniciativy
 - jak z hlediska práva (zásada oficiality)
 - tak fakticky (např. vytyčení vyšetřovacích verzí, stanovení plánu vyšetřování atd.)
 - někde vyžaduje souhlas státního zástupce či podání návrhu státním zástupce soudu
- dozor nad ním vykonává státní zástupce
 - policejní orgán je vázán jeho pokyny

Oprávnění pol. org. při prověřování (§ 158 TŘ)

- a) **vyžadovat vysvětlení**
- b) vyžadovat **odborné vyjádření a znalecké posudky**
- c) obstarávat **potřebné podklady**
- d) **provádět ohledání** věci a místa činu,
- e) vyžadovat **provedení zkoušky krve** nebo jiného podobného úkonu,
- f) pořizovat **zvukové a obrazové záznamy** osob, snímat **daktyloskopické otisky**, provádět osobou téhož pohlaví nebo lékařem **prohlídku těla** a jeho zevní měření,
- g) za podmínek stanovených v § 76 **zadržet podezřelou osobu**,
- h) za podmínek stanovených v § 78 až 81 **zajišťovat věci**,
- i) provádět **neodkladné nebo neopakovatelné úkony**,
- + iniciovat potřebná rozhodnutí státního zástupce či soudu (např. operativně pátrací prostředky)

Úkoly státního zástupce v přípravném řízení

funkce dozorová

- je jeho odpovědností, aby přípravné řízení probíhalo podle zákona, aby v něm byla chráněna práva osoby, proti níž se řízení vede, jakož i dalších osob (např. poškozeného)

funkce řídicí

- je oprávněn usměrňovat činnost policejního orgánu, aby byl naplněn účel přípravného řízení

funkce návrhová

- je-li potřeba již v přípravném řízení rozhodnutí soudu, návrh na jeho vydání činí státní zástupce (např. návrh na vzetí do vazby, na vydání příkazu k domovní prohlídce atd.)

funkce rozhodovací

- o některých úkonech rozhoduje sám (např. zadržení zásilky, „pouliční“ sledování osob a věcí atd.)

17

další funkce

Pravomoci SZ vůči policejnímu org.

- SZ si může vyhradit poskytování určitých informací (§ 8a odst. 3 TŘ)
- rozhodování o stížnostech proti usnesením PO (§ 146 odst. 2 písm. a) TŘ)
- oprávnění dle § 157 odst. 2 TŘ
- dozor státního zástupce dle § 174 TŘ
- přezkum důvodů odepření přístupu do spisu policejním orgánem (§ 65 odst. 2 TŘ)
- přezkum postupu policejního orgánu dle § 157a odst. 1 TŘ
- povinnost zaslat opis ÚZ o zahájení úkonů TŘ státnímu zástupci do 48 hodin (§ 158 odst. 3 TŘ)
- ¹⁸– kontrola lhůt (§ 159 odst. 2 a 3 TŘ + 167 odst. 2 a 3 TŘ)

Oprávnění státního zástupce dle § 157 odst. 2 TŘ

- uložit policejnímu orgánu provedení takových úkonů, které je tento orgán oprávněn provést a jichž je třeba k objasnění věci nebo ke zjištění pachatele.
- vyžadovat od policejního orgánu spisy, včetně spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, dokumenty, materiály a zprávy o postupu při prověřování oznámení,
- odejmout kteroukoliv věc policejnímu orgánu a učinit opatření, aby věc byla přikázána jinému policejnímu orgánu,
- dočasně odložit zahájení trestního stíhání.

Dozor státního zástupce dle § 174 TŘ

- a) dávat závazné pokyny k vyšetřování trestných činů,
- b) vyžadovat od policejního orgánu spisy, dokumenty, materiály a zprávy o spáchaných trestných činech za účelem prověrky, zda policejní orgán včas zahajuje trestní stíhání a řádně v něm postupuje,
- c) zúčastnit se provádění úkonů policejního orgánu, osobně provést jednotlivý úkon nebo i celé vyšetřování a vydat rozhodnutí v kterékoliv věci
- d) vracet věc policejnímu orgánu se svými pokyny k doplnění,
- e) rušit nezákonná nebo neodůvodněná rozhodnutí a opatření policejního orgánu, která může nahrazovat vlastními;
- f) přikázat, aby úkony ve věci prováděla jiná osoba služebně činná v policejním orgánu

Úkony, které může v přípravném řízení provést jen SZ (nikoliv PO)

- požadovat údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství a informace od správce daně (§ 8 odst. 2 TŘ)
- ustanovení opatrovníka obviněnému (§ 34 odst. 2 TŘ), zúčastněné osobě (§ 42 odst. 4 TŘ) či poškozenému (§ 45 odst. 2 TŘ)
- určení obhájce k přijímání písemností (§ 37 odst. 3 TŘ)
- zajištění nároku poškozeného (§ 47 odst. 2 TŘ)
- žádat vzetí obviněného do vazby (§ 73b odst. 1 TŘ) + další návrhy
- propustit obviněného z vazby (§ 73b odst. 6 TŘ)
- dát souhlas se zadržením podezřelého (§ 76 odst. 1 TŘ)
- dát souhlas se zajištěním nástrojů a výnosů (§ 79a odst. 1 TŘ)
- rozhodnout o zničení odňaté věci (§ 81b odst. 1 TŘ)

- nařídit osobní prohlídku (§ 83b odst. 1 TŘ)
- nařídit zadržení (§ 86 odst. 1 TŘ) či sledování zásilky (§ 87b odst. 1 TŘ)
- uložit předběžné opatření zákazu styku s určitými osobami, držet a přechovávat věci, které mohou sloužit k páčání trestné činnosti, užívat, držet nebo přechovávat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky a zákazu her a sázek (§ 88m odst. 2 TŘ)
- udělit souhlas s překonáním odporu při prohlídce těla (§ 114 odst. 4 TŘ)
- rozhodnout o exhumaci či o pohřbení mrtvoly, u níž je podezření na násilnou smrt (§ 115 TŘ)
- rozhodnout o tom, že náklady znaleckého posudku ponese stát (§ 151a odst. 1 TŘ)
- řešit spory o příslušnost policejních orgánů (§ 158 odst. 11 TŘ)
- povolit předstíraný převod (§ 158c odst. 2 TŘ) či sledování osob a věcí, mají-li u něj být pořízeny audio(vizuální) záznamy (§ 158d odst. 2 TŘ)
- některá rozhodnutí, jimiž se řízení končí či odkládá

§ 175 – pouze SZ je oprávněn:

- a) rozhodnout o zastavení, podmíněném zastavení nebo přerušení trestního stíhání a o postoupení věci jinému orgánu,
- b) podat obžalobu,
- c) sjednat s obviněným dohodu o vině a trestu a podat soudu návrh na její schválení,
- d) rozhodnout o propuštění obviněného z vazby
- e) nařídit zajištění majetku obviněného a určit, na které prostředky a věci se toto zajištění nevztahuje, anebo zrušit takové zajištění,
- f) provést zajištění nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení a omezit nebo zrušit takové zajištění anebo věc z něho vyjmout,
- g) rozhodnout o zničení zajištěné věci podle § 81b,
- h) nařídit exhumaci mrtvoly,
- i) navrhnout vyžádání obviněného z ciziny nebo vydání evropského zatýkacího rozkazu,
- j) provést předběžné šetření v řízení o vydání do ciziny nebo v řízení o předání na základě evropského zatýkacího rozkazu.

Úkoly soudu v přípravném řízení

- odpovědnost za výsledek přípravného řízení má státní zástupce
- rozdělení rolí mezi mocí výkonnou a soudní v trestním řízení
- soud rozhoduje jen, je-li do přípravného řízení vtažen -> nejzávažnější zásahy do základních lidských práv a svobod
- garance zákonnosti neodkladných a neopakovatelných úkonů, spočívajících ve výslechu či rekognici (§ 158a TŘ)
- ustanovení obhájce a jeho zrušení (§ 38 TŘ), vyloučení z obhajoby (§ 40a TŘ), zproštění obhajoby (§ 37a TŘ)
- rozhodnutí o společném zmocněnci poškozených (§ 44 odst. 2 TŘ) a o bezplatném zmocněnci či zmocněnci za sníženou odměnu (§ 51a odst. 1 TŘ)

Úkony, o kterých může rozhodnout jen soud

- příkaz k zatčení (§ 69 odst. 1 TŘ) a k zadržení (§ 76a odst. 1 TŘ)
- rozhodování o vazbě (§ 73b odst. 1 TŘ)
- zákaz vycestování do zahraničí (§ 77a odst.1 TŘ)
- ohledání nemovité věci (§ 79d odst. 1 TŘ)
- příkaz k domovní prohlídce (§ 83 odst. 1 TŘ) a prohlídce nebytových prostor a pozemků (§ 83a odst. 1 TŘ)
- nahrazení souhlasu zástupce ČAK s vydáním listin zajištěných při prohlídce prostor, kde se vykonává advokacie (§ 85b odst. 3 TŘ)
- otevření (§ 87 odst. 1 TŘ) a záměna (§ 87a odst. 1 TŘ) zásilky
- odposlech a záznam (§ 88 odst. 1 TŘ) telekomunikačního provozu a údaje o něm (§ 88a odst. 1 TŘ)

- předběžná opatření zákazu vstupu do obydlí, návštěv nevhodného prostředí, zdržování se na určitém místě, vycestování do zahraničí a konkrétně vymezené činnosti (§ 88m odst. 3 TŘ)
- nařízení vyšetření duševního stavu ve zdravotnickém zařízení (§ 116 odst. 2 TŘ)
- sledování osob a věcí, jímž je zasahováno do nedotknutelnosti obydlí či listovního tajemství (§ 158d odst. 3 TŘ)
- použití agenta (§ 158e odst. 4 TŘ)

Rozhodování o některých stížnostech (§146a TŘ)

- a) o vazbě, nejde-li o rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby bez přijetí některého opatření nahrazujícího vazbu,
- b) o žádosti o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, o uložení předběžného opatření (§ 88m odst. 2), o tom, že se nepovolí setkání obviněného s poškozeným, osobou mu blízkou nebo jinou osobou (§ 88d odst. 2), nebo o žádosti o zrušení předběžného opatření (§ 88n odst. 3),
- c) zajištění věci, o níž nasvědčují zjištěné skutečnosti tomu, že je nástrojem trestné činnosti nebo výnosem z trestné činnosti, rozhodnutí o omezení takového zajištění nebo nevyhovění žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění,
- d) zajištění náhradní hodnoty, rozhodnutí o omezení zajištění náhradní hodnoty, nepovolení provedení úkonu týkajícího se zajištěné náhradní hodnoty, nebo nevyhovění žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění,
- e) změna důvod zajištění věci,
- f) zajištění majetku pro účely zajištění nároku poškozeného nebo omezení zajištění, nepovolení provedení úkonu týkajícího se zajištěného majetku, anebo nevyhovění žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění,
- g) zajištění majetku obviněného pro účely výkonu peněžitého trestu nebo trestu propadnutí majetku, rozhodnutí o omezení zajištění, nepovolení provedení úkonu týkajícího se zajištěného majetku, anebo nevyhovění žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění,
- h) zajištění majetku pro účely výkonu zabránění části majetku, rozhodnutí o omezení takového zajištění, nepovolení provedení úkonu týkajícího se zajištěného majetku, anebo nevyhovění žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění,
- i) rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty (§ 66 odst. 1),
- ~~27~~ j) rozhodnutí o zničení věci ohrožující bezpečnost lidí nebo majetku (§ 81b odst. 1), nebo
- k) rozhodnutí o nesplnění podmínek podle § 159c odst. 1,

Průběh přípravného řízení

- fáze postupu před zahájením trestního stíhání (tzv. prověřování)
 - policejní orgán
 - zahájení
 - sepsáním záznamu o zahájení úkonů trestního řízení
 - provedením neodkladných a neopakovatelných úkonů
 - skončení
 - zahájením trestního stíhání
 - jiným rozhodnutím
- fáze vyšetřování
 - vyšetřovací orgán
 - zahájení
 - usnesením o zahájení trestního stíhání
 - skončení
 - podáním obžaloby
 - podáním návrhu na schválení dohody o vině a trestu
 - jiným rozhodnutím

Postup před zahájením trestního stíhání

- tzv. prověřování
- policejní orgán zahájí na základě primárního poznatku o tom, že je zde podezření ze spáchání TČ, trestní řízení
 - na základě trestního oznámení, zjistí-li to při své vlastní činnosti, např. při prověřování či vyšetřování jiné trestní věci
 - policejní orgán vyrozumí státního zástupce, ten se ujímá dozoru
- policejní orgán vyhledává o věci skutečnosti a důkazy k tomu, aby mohl určit, zda je zde důvodné podezření ze spáchání trestného činu konkrétní osobou
 - v této fázi nemusí být konkrétní podezřelá osoba (cílem této fáze je takovou osobu určit), naopak jich však může být i více (více podezřelých)
 - v této fázi tak podezřelý vůbec nemusí vědět, že se nějaké trestní řízení vede a že je podezřelý
 - může existovat i více možných verzí skutku (např. že šlo o vraždu, sebevraždu, nešťastnou náhodu, nutnou obranu atd.), úkolem je vyloučit všechny až na tu „správnou“

Trestní stíhání

- podmínkou je důvodné podezření vůči konkrétní osobě (či osobám, např. mělo-li jít o spolupachatele), že se dopustila konkrétního trestného činu
- zahájeno jedině usnesením o zahájení trestního stíhání
 - standardní rozhodnutí – návrh, výrok, odůvodnění, poučení
 - přesné vymezení skutku, individuální určení obviněného
 - standard je „důvodné podezření“, OČTŘ nemusí mít jistotu
 - tomuto standardu musí odpovídat i odůvodnění
 - opravným prostředkem je stížnost ke státnímu zástupci
- po zahájení trestního stíhání má obviněný možnost podstatně ovlivnit další průběh řízení
 - vzniká mu v plném rozsahu právo na obhajobu
 - může (ale nemusí) prezentovat vlastní verzi, označit vlastní důkazy či je přímo předložit

Zásada totožnosti skutku

- zahájením trestního stíhání se fixuje předmět řízení -> **konkrétní skutek**
- tento skutek již nelze bez dalšího měnit
 - obviněnému je kladen za vinu právě tento skutek, obviněný musí mít možnost se proti tomuto obvinění bránit (obvinění tedy musí být pořád stejné)
- pokud vyjde po zahájení trestního stíhání najevo, že skutek byl ve skutečnosti širší či že jich bylo více, je nutno zahájit další trestní stíhání
 - tzv. rozšíření trestního stíhání - § 160 odst. 5 TrŘ
 - např. se zjistí, že způsobená škoda nebyla 500 000 Kč, ale 5 000 000
- totožný skutek musí být v usnesení o zahájení trestního stíhání, obžalobě i rozsudku
 - popis skutku se může v průběhu řízení zpřesňovat či zužovat, nesmí se však bez dalšího rozšiřovat

Změna právní kvalifikace

- zásada totožnosti skutku se týká pouze otázek skutkových
- netýká se tedy otázek právních
- právní kvalifikace se může v průběhu přípravného řízení měnit
 - jak ve stejném stádiu či fázi (např. policejní orgán v přípravném řízení změní názor či je nucen přijmout právní názor státního zástupce), tak i mezi nimi (např. soud se po podání obžaloby neztotožní s právní kvalifikací provedenou státním zástupcem)
- jde-li o změnu k horšímu, musí o tom být obviněný vyrozuměn
 - např. stejný skutek se ze začátku jeví jako zabití, v průběhu trestního řízení OČTŘ však dospějí k závěru, že přílehavější je právní kvalifikace jakožto vraždy
 - vyrozumění je výstrahou obviněnému, aby s novým právním náhledem počítal ve své obhajobě
- jde-li o změnu k lepšímu, vyrozumění není nutné

Policejní orgán vs. vyšetřovací orgán

Policejní orgán - § 12 odst. 2 TŘ

- a) útvary Policie ČR
- b) GIBS
- c) pověřené orgány Vězeňské služby České republiky
- d) pověřené celní orgány
- e) pověřené orgány Vojenské policie
- f) pověřené orgány BIS
- g) pověřené orgány ÚZSI
- h) pověřené orgány VojZpr
- i) pověřené orgány GIBS

Vyšetřovací orgán - § 161 TŘ

- a) útvary Policie ČR
- b) GIBS
- **c) státní zástupce**
- **d) kapitán námořní lodi při dálkových plavbách**
- e) pověřené orgány Vojenské policie

Lhůty v přípravném řízení

- ke skončení prověřování (§ 159 odst. 1 TŘ)
 - dva měsíce, jde-li o věc patřící do příslušnosti samosoudce, v níž se nekoná zkrácené přípravné řízení,
 - tři měsíce, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu
 - šest měsíců, jde-li o věc patřící v prvním stupni do příslušnosti krajského soudu
- ke skončení vyšetřování (§ 167 odst. 1 TŘ)
 - dva měsíce od zahájení trestního stíhání, jde-li o věc patřící do příslušnosti samosoudce,
 - tři měsíce od zahájení trestního stíhání, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu

Rozhodnutí v přípravném řízení

- v jehož důsledku se zahajuje řízení před soudem
- v jehož důsledku trestní řízení končí
- v jehož důsledku se trestní řízení přerušuje
- procesního charakteru

Rozhodnutí jimiž se zahajuje řízení před soudem

- obžaloba
 - rozhodnutí *sui generis*
 - obsahuje označení státního zástupce i obviněného, žalobní návrh a odůvodnění včetně seznamu důkazů, které státní zástupce navrhuje provést
 - žalobní návrh sestává z označení skutku a právní kvalifikace, včetně označení všech skutečností odůvodňujících konkrétní trestní sazbu, uvedení, jaký trestný čin obžaloba v tomto skutku spatřuje, a to jeho zákonným pojmenováním, uvedením příslušného ustanovení zákonů a všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují určitou trestní sazbu
- návrh na potrestání
 - bylo-li provedeno zkrácené přípravné řízení
 - jednodušší struktura než obžaloba
- návrh na schválení dohody o vině a trestu

Rozhodnutí jimiž se řízení končí - prověřování

- odložení věci (§ 159a TŘ)
 - není-li zde podezření ze spáchání trestného činu
 - prověřováním bylo podezření vyvráceno
 - nezakládá překážku věci rozsouzené (když se později objeví nové skutečnosti, je možno v trestním řízení pokračovat dále a zahájit trestní stíhání)
- konečné
 - odevzdání věci k projednání přestupku či kárného deliktu
 - je-li trestní stíhání nepřípustné
 - je-li trestní stíhání neúčelné (trest bez významu, byl potrestán v cizině)
 - je-li trestní stíhání neúčelné, neboť účelu již bylo dosaženo) -> jen SZ
- předběžné
 - nepodařilo se zjistit skutečnosti opravňující zahájení trestního stíhání

Rozhodnutí jimiž se řízení končí - vyšetřování

- postoupení věci jinému orgánu (§ 171 TŘ)
- zastavení trestního stíhání – obligatorní (§ 172 odst. 1 TŘ)
 - skutek se nestal
 - skutek není trestným činem
 - skutek nespáchal obviněný
 - trestní stíhání je nepřípustné
 - obviněný nebyl pro nepřičetnost trestně odpovědný
 - zanikla-li trestnosti činu
- zastavení trestního stíhání – fakultativní (§ 172 odst. 2 TŘ)
 - hrozící trest je bez významu vedle trestu již uloženého
 - obviněný byl již dostatečně potrestán v cizině
 - účelu trestního řízení již bylo dosaženo
- zastavení trestního stíhání je konečné

Rozhodnutí jimiž se řízení končí - vyšetřování

- tzv. odklony
- podmíněné zastavení trestního stíhání (§ 307 TŘ)
- podmíněné odložení návrhu na potrestání (§ 178g TŘ)
- mezitímní rozhodnutí – zkušební doba; osvědčí-li se obviněný/podezřelý, řízení je ukončeno s konečnou platností

- odstoupení od trestního stíhání (§ 70 ZSM)
- narovnání (§ 309 TŘ)
- řízení je ukončeno s konečnou platností

Rozhodnutí přerušující řízení - prověřování

- dočasné odložení trestního stíhání (§ 159b TŘ)
 - je potřeba objasnit trestnou činnost organizované zločinecké skupiny či jiný úmyslný trestný čin či zjistit jejich pachatele
 - nejdéle na dva měsíce, lze i prodloužit (nutný souhlas SZ)
- zvláštní ustanovení o dočasném odložení trestního stíhání (§ 159c TŘ)
 - obdoba institutu spolupracujícího obviněného před zahájením trestního stíhání
 - vybrané korupční trestné činy
 - není zakotvena diskrece SZ
 - v důsledku rozhodnutí o nestíhání *de facto* vylučuje trestnost

Rozhodnutí přerušující řízení - vyšetřování

- přerušení trestního stíhání (§ 173 TŘ)
 - a) nelze-li pro nepřítomnost obviněného věc náležitě objasnit,
 - b) nelze-li obviněného pro těžkou chorobu postavit před soud,
 - c) není-li obviněný pro duševní chorobu, která nastala až po spáchání činu, schopen chápat smysl trestního stíhání,
 - d) je-li obviněný dočasně vyňat z pravomoci orgánů činných v trestním řízení (§ 10) nebo je-li jeho trestní stíhání pro nedostatek souhlasu oprávněného orgánu dočasně nepřípustné,
 - e) jestliže dřívější řízení pro týž skutek proti téže osobě skončilo pravomocným rozhodnutím o přestupku a dosud neuplynula lhůta pro zahájení prezkumného řízení podle jiného právního předpisu, ve kterém může být rozhodnutí o přestupku zrušeno,
 - f) byl-li obviněný vydán do ciziny nebo vyhoštěn.

Rozhodnutí procesního charakteru

- široká škála
- rozhodnutí upravující průběh řízení
- rozhodnutí o zajišťovacích institutech
- rozhodnutí o vyšetřovacích úkonech
- rozhodnutí o operativně pátracích prostředcích
- atd.

Děkuji za Vaši pozornost!

JUDr. Jan Provazník, Ph.D.

Katedra trestního práva

Právnická fakulta Masarykovy univerzity

Veveří 70, 611 80 Brno

dv. č. 226

E-mail: jan.provaznik@law.muni.cz